

OBSAH

Predhovor k prvému vydaniu	3
Predhovor k druhému vydaniu	5
1. Základy fyziológie dýchania (P. Krištúfek)	7
Význam vyšetrení pľúcnej funkcie	12
2. Orientačné funkčné vyšetrenie pľúc (P. Krištúfek)	14
Meranie hodnôt úsilného výdychu vitálnej kapacity	14
Definície	14
Metodika	15
Korekcia na štandardné podmienky	19
Význam merania hodnôt úsilného výdychu VC	19
Meranie vrcholového výdychového prietoku	23
Definícia	23
Metodika	23
Význam merania vrcholového výdychového prietoku	25
3. Pľúcne objemy a kapacity (P. Krištúfek, Š. Urban)	26
Priame merania	26
Definície	26
Metodika	27
Opis funkcie spirometra	28
Príprava spirometra	28
Pripojenie vyšetrovaného na prístroj	29
Pribeh zápisu na spirografickej krivke	29
Výpočet parametrov spirografického záznamu	30
Význam priamych meraní	34
Nepriame merania	35
Definície	35
Metodika	35
Dusíková metóda	36
Héliová metóda	40
Pletyzmografická metóda	45
Význam nepriamych meraní	47
4. Mechanika dýchania (P. Krištúfek)	51
Krivka prietok—objem	52
Definície	52
Metodika	53
Význam krivky prietok—objem	56
Maximálna minútová ventilácia	59
Definícia	59
Metodika	59
Význam merania maximálnej minútovej ventilácie	60

Odpor a vodivosť dýchacích ciest	60
Definície	60
Metodika	61
Význam merania odporu a vodivosti dýchacích ciest	64
Meranie elastických vlastností pľúc	66
Definície	66
Metodika	66
Význam merania elastických vlastností pľúc	70
5. Výmena plynov v pľúcach (P. Krištúfek, Š. Urban)	74
Definície	74
Metodika	75
Potreby a príprava na vyšetrenie	75
Kalibrácia	78
Postup vyšetrenia a výpočet	79
Význam merania výmeny plynov	80
6. Distribúcia ventilácie a perfúzie (P. Krištúfek)	83
Vyšetrenie alveolárnej ventilácie a ventilačno-perfúzných pomerov	87
Definície	87
Metodika	89
Potreby a príprava na vyšetrenie	89
Postup vyšetrenia	89
Výpočty	91
Význam vyšetrenia alveolárnej ventilácie	97
Vyšetrenia jednodychových a mnohodychových indexov distribúcie ventilácie	101
Definície	101
Metodika	102
Dusíková metóda	102
Héliová metóda	105
Význam vyšetrenia jednodychových a mnohodychových indexov	109
Vyšetrenie žilovej prímеси (venóznno-arteriálnych skratov)	112
Definícia	112
Metodika	113
Význam vyšetrenia žilovej prímеси	114
Regionálna analýza pľúcnej funkcie	115
7. Difúzia plynov (P. Krištúfek, P. Ciutti)	117
Vyšetrenie difúznej kapacity	119
Definície	119
Metodika	120
Metódy rovnovážneho stavu	120
Jednodychová metóda	123
Metóda spätného dýchania	126
Význam vyšetrení difúznej kapacity	126
Vyšetrenie zložiek difúznej kapacity	128
Definície	128
Metodika	129
Význam vyšetrenia zložiek difúznej kapacity	130
8. Krvné plyny a acidobázická rovnováha (K. Slavkovská)	133
Definície	139
Metodika	141

Odber arteriálnej krvi	141
Odber arterializovanej kapilárnej krvi	142
Metódy merania O_2 v krvi	142
Elektrometrické stanovenie pO_2 (paO_2)	143
Metódy merania CO_2 v krvi	145
Ekvilibračná technika podľa Astrupa	146
Elektrometrické stanovenie pH	148
Výpočet parametrov acidobázickej rovnováhy a saturácie hemoglobínu kyslíkom	149
Určenie saturácie krvi kyslíkom z nomogramu	151
Význam vyšetrenia krvných plynov a acidobázickej rovnováhy	153
Poruchy acidobázickej rovnováhy a jej príčiny	155
9. Plúcna cirkulácia (E. Sameková)	167
Definície	167
Metodika	168
Prístrojové a technické vybavenie	168
Postup pri vyšetrení a výpočet	169
Význam vyšetrenia pľúcnej cirkulácie	171
10. Základy neinvazívnych kardiologických metód (E. Sameková)	173
Anatómia a fyziológia srdca	173
Základy elektrokardiografie	176
Definícia	178
Metodika	178
Najčastejšie zdroje technických porúch	184
Popis elektrokardiogramu	185
Určovanie frekvencie srdca, trvania vln a intervalov	189
Význam elektrokardiogramu	190
Elektrokardiogram pri ischemickej chorobe srdca	190
Elektrokardiogram pri poruchách srdcového rytmu	192
Základné EKG črty jednotlivých porúch srdcového rytmu a vedenia	192
Základy polykardiografie	204
Základy echokardiografie	206
Definície	206
Metodika	207
Význam echokardiografie	209
11. Záťažové (ergometrické) vyšetrenia (P. Krištúfek, E. Sameková, V. Hostýn)	210
Definície	211
Ergometre	212
Sledovanie základných ukazovateľov funkcie srdca a ciev	214
Sledovanie ukazovateľov funkcie pľúc	215
Celkové podmienky zaťaženia	216
Pribeh zaťaženia	217
Význam ergometrických vyšetrení	223
Funkčné testovanie zdatnosti športujúcej populácie	233
12. Bronchomotorické vyšetrenia (Š. Urban)	234
Bronchokonstrikčné testy	235
Metodika	235
Bronchodilatačné testy	244

Metodika	245
Protékčné, ochranné testy	248
Význam bronchomotorických vyšetrení	249
13. Regulácia dýchania (Š. Urban)	251
Definície	253
Metodika	253
Stimulačné vyšetrenia	254
Význam vyšetrení regulácie dýchania	255
14. Interpretácia hodnôt funkčného vyšetrenia pľúc (P. Krištúfek)	258
Pokyny oddelenia funkčnej diagnostiky na prípravu pacienta pred funkčným vyšetrením kardiopulmonálnych ústrojov (FVP)	258
Všeobecné požiadavky	258
Špeciálne požiadavky	258
Základy hodnotenia	260
Klasifikácia funkčných abnormalít	265
Obštrukčná ventilačná porucha (OVP)	265
Reštrikčná (reštriktívna) ventilačná porucha (RVP)	266
Pľúcna hyperinflácia (HYP)	267
Respiračná insuficiencia (RI)	267
Charakteristika obštrukčnej ventilačnej poruchy	269
Charakteristika reštrikčnej ventilačnej poruchy	273
Charakteristika ostatných porúch funkcie pľúc	276
Charakteristika respiračnej insuficiencie	276
Príčiny hypoxémie	277
Hodnotenie pracovnej kapacity pomocou funkčného vyšetrenia pľúc	281
15. Symboly, vzorce, tabuľky (P. Krištúfek, P. Ciutti)	285
Symboly, skratky a jednotky pri vyšetrení funkcie pľúc	285
Prepočet vyšetrených objemov z ATPS na BTPS	286
Prepočet množstva respiračných plynov z ATPS na STPD	286
Korekcia na dusík, ktorý pri 7-minútovom dýchaní kyslíka prejde z okolitého pľúcneho tkaniva do alveolárneho priestoru	295
Regresné rovnice na výpočet referenčných hodnôt funkčných parametrov, nomogramy	297
16. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (K. Slavkovská)	324
Hlásenie, registrácia a vyšetrovanie pracovných úrazov	325
Zisťovanie a vyšetrovanie príčin pracovných úrazov	326
Zásady bezpečnej práce v laboratóriách	326
Zaobchádzanie s prenosnými tlakovými nádobami	327
17. Hlavné zásady dezinfekcie na oddeleniach funkčnej diagnostiky (Z. Krištúfková)	329
Zoznam obrázkov	340
Zoznam tabuliek	343
Register	344